



IMPREZY MASOWE

W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2016 R.

Na wizerunek kulturalny województwa kujawsko-pomorskiego wpływają licznie organizowane wydarzenia w formie imprez artystyczno-rozrywkowych, sportowych oraz interdyscyplinarnych. Niemal każda instytucja kultury w regionie organizuje cykliczne imprezy artystyczne. Każdego roku odbywają się festiwale, które wraz z działającymi teatrami, instytucjami muzycznymi, muzeami i galeriami sztuki gromadzą środowiska artystyczne oraz miłośników sztuki. Środowiska muzyczne, teatralne, plastyczne i literackie prezentują znaczący w skali kraju dorobek kulturalny. Z roku na rok coraz bardziej widoczna jest działalność centrów kultury, domów i ośrodków kultury, klubów oraz świetlic. Duże znaczenie w życiu społeczności województwa odgrywają organizowane wydarzenia sportowe wykorzystujące dostępną infrastrukturę sportową, tj. m.in.: boiska do koszykówki i siatkówki, stadiony lekkoatletyczne i żużlowe oraz lodowiska.

Zagadnienia dotyczące kultury ujęto w *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020*¹. Ustalenia zawarto w ramach następujących celów strategicznych rozwoju województwa: *aktywne społeczeństwo i sprawne usługi, gospodarka i miejsca pracy oraz tożsamość i dziedzictwo*. Temat kultury znalazł się w zapisach dotyczących:

- kształtowania rozwoju społecznego przez lokalne instytucje kultury rozumiane jako baza usług publicznych, podkreślając przy tym potrzebę poszerzenia zakresu ich działalności o aspekty edukacji oraz integracji społecznej (zagospodarowanie wolnego czasu ludności w każdym wieku – szczególnie na obszarach wiejskich i w małych miastach);
- kształtowania tożsamości regionalnej za pośrednictwem instytucji kultury oraz dziedzictwa kulturowego;
- promowania i kreowania wizerunku regionu (budowa marki regionalnej województwa) na bazie dziedzictwa kulturowego regionu oraz wojewódzkich zasobów przyrody i krajobrazu przyrodniczo-kulturowego, flagowych (rozpoznawalnych w kraju i za granicą) wydarzeń kulturalnych kojarzonych z regionem jako atrakcyjna oferta kulturalna – istotna jest przy tym integracja systemu zarządzania promocją w województwie (współpraca podmiotów zajmujących się promocją i tworzeniem spójnego wizerunku);
- generowania dochodów oraz miejsc pracy przez działalność związaną z kulturą (m.in. turystyka krajoznawcza na bazie walorów kultury, turystyka imprezowa).

Źródłem danych zaprezentowanych w opracowaniu są wyniki badania statystycznego prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny w województwie kujawsko-pomorskim w 2016 r. z częstotliwością roczną na formularzu **K-09 (Sprawozdanie z organizacji imprez masowych)**. Dane pochodzą z jednostek samorządu terytorialnego na poziomie gmin właściwych ze względu na miejsce przeprowadzenia imprezy masowej.

* * *

Zakres informacji ze sprawozdawczości Głównego Urzędu Statystycznego obejmuje następujące zagadnienia: organizatora imprezy (którym może być osoba prawna, osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej), przyjęty na potrzeby sprawozdawczości podział imprez masowych na imprezy artystyczno-rozrywkowe (np. koncert zespołu muzycznego), interdyscyplinarne (np. występy estradowe połączone z turniejem gier sportowych) i sportowe, np. mecz piłki nożnej (w latach 2011-2012 zakres informacji zbieranych w sprawozdaniu obejmował imprezy masowe: artystyczno-rozrywkowe, interdyscyplinarne i inne), rodzaje imprez artystyczno-rozrywkowych (koncerty, przedstawienia i spektakle, pokazy/seanse filmowe, festiwale, kabarety, widowiska cyrkowe, imprezy łączone np. pokaz filmowy i kabaret) oraz liczbę uczestników imprez.

Działalność w zakresie imprez masowych reguluje Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych, Dz. U. z 2013 r., poz. 611 z późniejszymi zmianami, w której szczegółowo zdefiniowano imprezę masową oraz jej rodzaje.

W opracowaniu wykorzystano także dane pochodzące z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, [dostęp: 31.05.2017 r.] oraz z publikacji Głównego Urzędu Statystycznego: „Kultura w 2011 r.” i „Kultura w 2012 r.”.

¹ Załącznik do uchwały Nr XLI/693/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 października 2013 r.

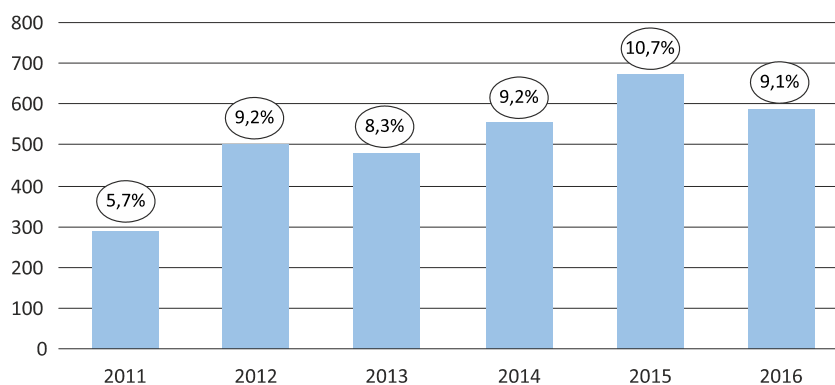


W dokumencie zwraca się także uwagę na aspekt budowy tożsamości regionalnej województwa na bazie sportu, aktywności kulturalnej, zasobów przyrody oraz symboliki czytelnej dla mieszkańców całego regionu.

Jednym z tematów z obszaru kultury, wchodzącym w zakres badań statystyki publicznej są imprezy masowe. Zgodnie z danymi pochodzącymi z urzędów miast i gmin województwa, na obszarze Kujawsko-Pomorskiego w 2016 r. zorganizowano **587 imprez masowych** (w Polsce 6480), tj. o 12,9% mniej niż przed rokiem, ale dwukrotnie więcej w porównaniu z rokiem, w którym po raz pierwszy statystyka publiczna przeprowadziła badanie w tym zakresie, tj. z 2011 r. Analizując sytuację w latach 2011-2016 najczęściej wydarzeń o charakterze imprez masowych w województwie zorganizowano w 2015 r. W tym także roku odnotowano najwyższą wartość udziału imprez masowych zorganizowanych w województwie w ogólnej liczbie tego typu wydarzeń w kraju (10,7%). W 2016 r. powyższy udział był o 1,6 p. proc. niższy w skali roku, a w odniesieniu do 2011 r. zwiększył się o 3,4 p. proc. Biorąc pod uwagę wszystkie imprezy masowe zorganizowane w Polsce w latach 2011-2016 odsetek tych, które odbyły się w Kujawsko-Pomorskiem wyniósł 8,8% (3,1 tys. wydarzeń), co umiejscawia województwo na piątej lokacie w grupie wszystkich województw.

Za jedną imprezę masową uznano imprezę od chwili udostępnienia obiektu lub terenu uczestnikom imprezy masowej do chwili opuszczenia przez nich tego obiektu lub terenu (bez względu na czas trwania imprezy).

LICZBA ZORGANIZOWANYCH IMPREZ MASOWYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM ORAZ UDZIAŁ W OGÓLNEJ LICZBIE IMPREZ W KRAJU



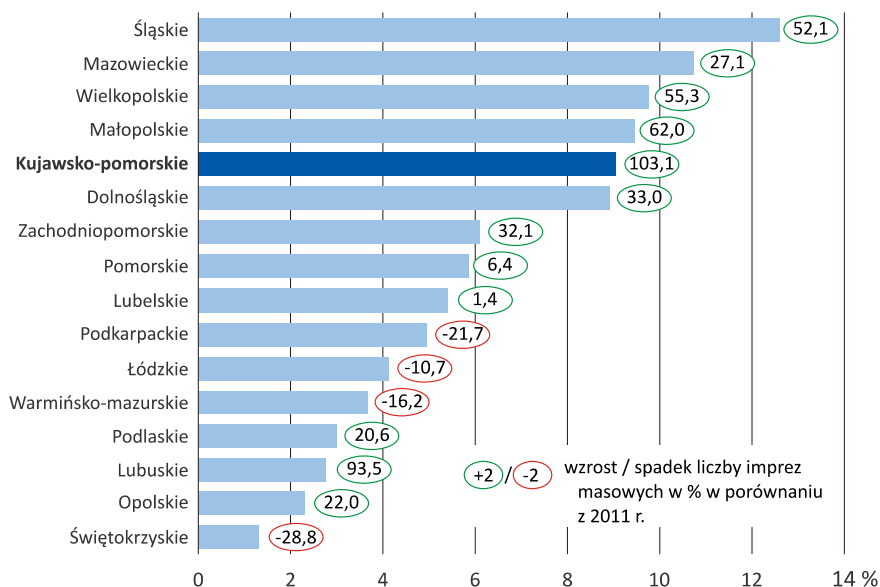
Jak wynika z danych statystycznych, w 2016 r. **co 11 impreza masowa** organizowana w kraju odbyła się w województwie kujawsko-pomorskim. Pod względem liczby zorganizowanych tego typu wydarzeń w 2016 r., Kujawsko-Pomorskie zajęło 5 lokatę w klasyfikacji województw (taką samą pozycję uzyskało biorąc pod uwagę dane obejmujące sześć lat 2011-2016). Łącznie z plasującymi się powyżej województwami: śląskim, mazowieckim, wielkopolskim i małopolskim, Kujawsko-Pomorskie należy do grupy jednostek administracyjnych, w których w 2016 r. odbyła się ponad połowa, bo 51,6%, wszystkich imprez masowych w Polsce.

Od początku prowadzonego badania obserwuje się wzrastającą rokrocznie liczbę zorganizowanych imprez masowych w kraju. W okresie dwunastu miesięcy 2016 r. średnia liczba tego typu wydarzeń przypadająca na jedno województwo wyniosła 405, przy czym w roku poprzednim 393, a w 2011 r. przeciętnie na każde województwo przypadało 318 imprez. W latach 2011-2016, za wyjątkiem 2011 r., liczba zorganizowanych imprez w województwie kujawsko-pomorskim przekraczała średnią przypadającą na jedno województwo.

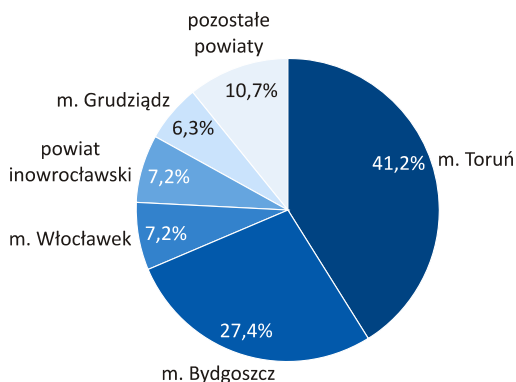
Spośród 12 województw, w których w 2016 r. odnotowano wzrost liczby organizowanych imprez masowych w porównaniu z 2011 r., Kujawsko-Pomorskie zajęło pierwszą lokatę – ze wzrostem o 103,1%, tj. o 298 imprez.



STRUKTURA IMPREZ MASOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2016 R.



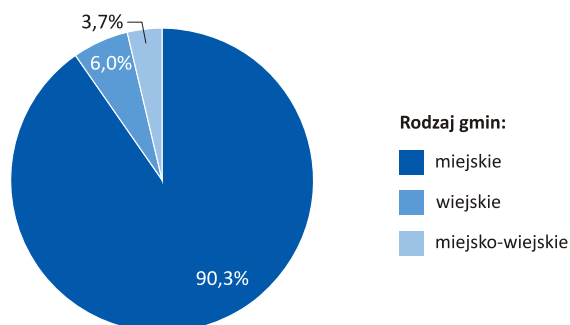
STRUKTURA IMPREZ MASOWYCH WEDŁUG POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU W 2016 R.



Analizując dane dotyczące imprez masowych w przekroju powiatowym obserwuje się zróżnicowanie terytorialne w województwie. W 2016 r. największe skupienie tego typu wydarzeń odnotowano w Toruniu i Bydgoszczy – na miasta te przypadło 68,7% wszystkich imprez masowych zorganizowanych w województwie. Dominujące znaczenie wymienionych miast na prawach powiatu pod względem skupienia imprez w regionie potwierdzają również dane za lata 2011-2016. Wskazują one, że w obu miastach miało miejsce 63,6% wszystkich tego typu wydarzeń w województwie. W wymienionych latach w każdym z powiatów zorganizowano przynajmniej 4 imprezy masowe.

Pośród 144 gmin województwa, imprezy masowe w 2016 r. odbyły się w 41 gminach (przed rokiem w 39 gminach). Największą aktywność w zakresie organizacji tego rodzaju wydarzeń wykazały gminy miejskie. Na ich terenie odbyło się 530 imprez, podczas gdy na obszarach gmin wiejskich i miejsko-wiejskich odpowiednio 35 i 22 imprezy.

STRUKTURA IMPREZ MASOWYCH WEDŁUG RODZAJÓW GMIN W 2016 R.

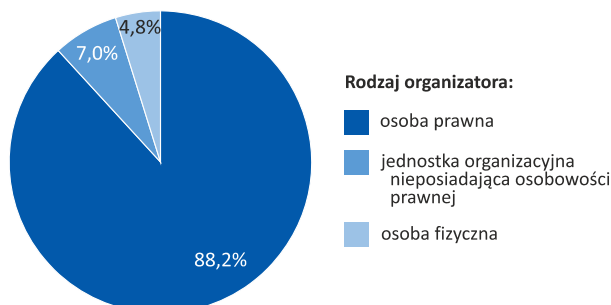


Większość imprez masowych w 2016 r., tj. 88,2% ogółu, była organizowana w województwie przez podmioty gospodarki narodowej w postaci osób prawnych. W porównaniu z sytuacją sprzed roku, w strukturze imprez masowych według rodzaju organizatora, odnotowano spadek udziału imprez organizowanych przez jednostki prawne o 3,9 p. proc.



Imprezy organizowane przez osoby fizyczne pozostały na zbliżonym poziomie, natomiast wzrost o 3,7 p. proc. nastąpił w przypadku organizowanych przez jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

**STRUKTURA IMPREZ MASOWYCH
WEDŁUG RODZAJU ORGANIZATORA W 2016 R.**

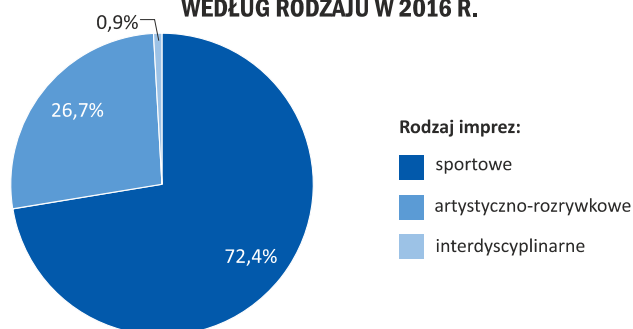


Spośród ogólnej liczby imprez masowych, które odbyły się w 2016 r. w województwie najczęściej, tj. 76,3% ogółu (przed rokiem 80,6%) odbyło się w obiektach zamkniętych. Pozostałe imprezy zorganizowano na terenie otwartym. *W przypadku danych dotyczących całego kraju proporcja między imprezami w obiektach zamkniętych, a organizowanymi na terenie otwartym była bardziej wyrównana, te pierwsze stanowiły 56,7% ogólnej liczby.*

różnia się następujące ich rodzaje: artystyczno-rozrywkowe, interdyscyplinarne oraz sportowe. Analiza **struktury imprez masowych** w województwie kujawsko-pomorskim wskazuje, że w 2016 r., podobnie jak w latach 2013-2015, spośród wszystkich wydarzeń najbardziej popularnymi były **imprezy masowe sportowe**. W 2016 r. w Kujawsko-Pomorskiem zostało zorganizowanych 425 tego rodzaju imprez, co stanowiło 72,4% ogółu imprez masowych zorganizowanych w ciągu roku i 13,2% wszystkich tego typu imprez w kraju.

Jak wskazują dane krajowe, w 2016 r. do najbardziej popularnych również należały imprezy masowe sportowe. Jednak ich udział był wyraźnie mniejszy i wyniósł 49,7%. W porównaniu z rokiem poprzednim – w 2016 r. w województwie odsetek tego rodzaju wydarzeń zmalał o 5,0 p. proc. (w kraju spadek o 4,9 p. proc.), a w odniesieniu do 2013 r. zwiększył się o 3,6 p. proc. w przeciwieństwie do danych krajowych, w których odnotowano spadek o 5,5 p. proc.

**STRUKTURA IMPREZ MASOWYCH ZORGANIZOWANYCH
WEDŁUG RODZAJU W 2016 R.**

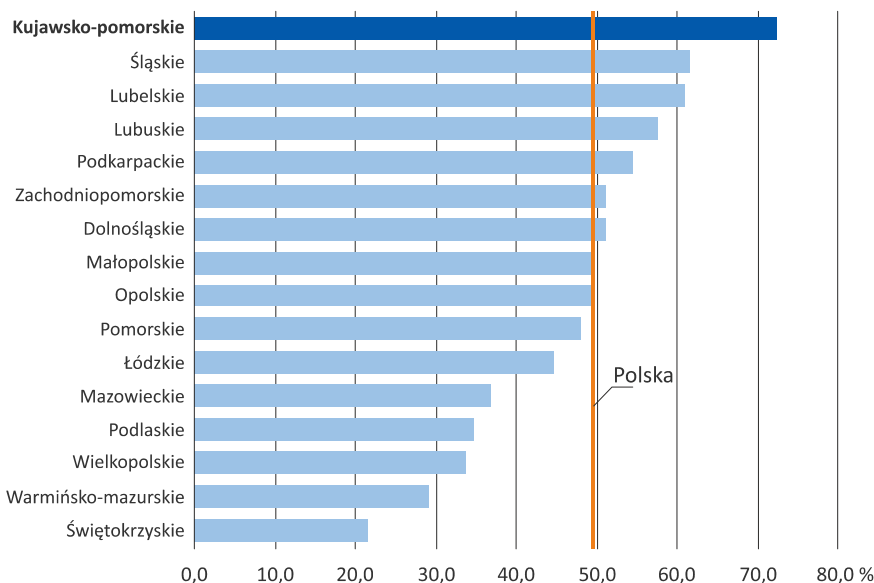


Dominujące znaczenie imprez masowych sportowych zarówno w województwie, jak i na tle wszystkich tego rodzaju imprez w kraju potwierdza ich średnia liczba przypadająca na jedno województwo. W 2016 r. wyniosła ona 201, przy czym w Kujawsko-Pomorskiem odbyły się o 224 imprezy więcej. Pod względem liczby zorganizowanych imprez masowych sportowych w 2016 r., Kujawsko-Pomorskie wyróżnia się na tle pozostałych województw zajmując drugą lokatę (po województwie śląskim). Razem z województwami: śląskim, małopolskim, dolnośląskim i mazowieckim — Kujawsko-Pomorskie należy do grupy województw, w których w analizowanym roku odbyło się 55,3% wszystkich imprez masowych o charakterze sportowym w Polsce.

W 2016 r., spośród wszystkich imprez masowych sportowych, które odbyły się w województwie – 92,9% (w kraju 79,2%) zorganizowano w obiektach zamkniętych. Zaledwie 30 tego typu wydarzeń odbyło się na terenie otwartym. Organizatorem niemal wszystkich imprez masowych sportowych (96,9%) były podmioty gospodarki narodowej w postaci osób prawnych.



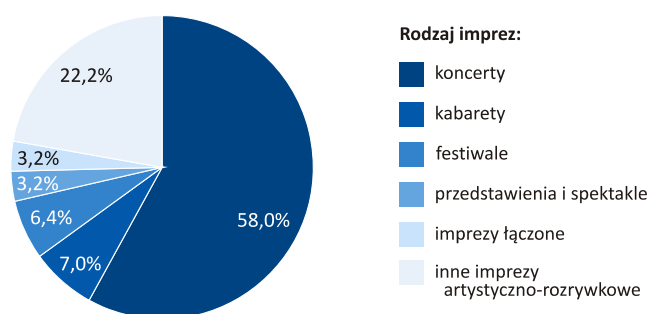
UDZIAŁ IMPREZ MASOWYCH SPORTOWYCH W OGÓLNEJ LICZBIE IMPREZ MASOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2016 R.



Pośród powiatów i miast na prawach powiatu województwa imprezy masowe sportowe w 2016 r. miały miejsce we wszystkich 4 powiatach grodzkich oraz w 7 powiatach ziemskich (przed rokiem odpowiednio w 4 i w 5). Największe skupienie tego rodzaju wydarzeń odnotowano w miastach na prawach powiatu. W Toruniu i Bydgoszczy zorganizowano 81,0% wszystkich sportowych imprez masowych mających miejsce na terenie województwa (w Toruniu – 50,4% ogólnej liczby w województwie, w Bydgoszczy – 30,6%). W mniejszym stopniu, ale również obecne na mapie województwa pod względem popularności wspomnianych wydarzeń były: Grudziądz (7,1% ogółu imprez masowych sportowych w województwie), Włocławek (5,9%) oraz powiat inowrocławski (4,7%). Pozostałe jednostki, w których w 2016 r. odbyła się jedna tego typu impreza to powiaty: brodnicki, grudziądzki, włocławski, nakielski, sępoleński i świecki.

Teren umożliwiający przeprowadzenie imprezy masowej – należy przez to rozumieć wydzielony, odpowiednio oznaczony teren na otwartej przestrzeni, spełniający warunki higieniczno-sanitarne odpowiadające wymaganiom przewidzianym prawem oraz posiadający infrastrukturę zapewniającą bezpieczne przeprowadzenie imprezy masowej, na którym do określenia liczby miejsc przyjmuje się przelicznik 0,5 m² na osobę.

STRUKTURA IMPREZ ARTYSTYCZNO-ROZRYWKOWYCH W 2016 R.



Kolejnym rodzajem imprez masowych były **imprezy artystyczno-rozrywkowe**. W 2016 r. w województwie zorganizowano 157 tego rodzaju imprez, tj. o 10 więcej niż w roku poprzednim i o 20 więcej niż w 2013 r. W analizowanym roku imprezy te stanowiły 5,0% wszystkich tego typu imprez w kraju. Z ogólnej liczby – 105 (przed rokiem 95) zorganizowano na terenie otwartym. Spośród wszystkich powiatów i miast na prawach powiatu w województwie najwięcej, bo niemal co 5 impreza masowa artystyczno-rozrywkowa w 2016 r., odbyła się w Bydgoszczy. Ponad połowa, tj. 58,0% wszystkich imprez artystyczno-rozrywkowych zorganizowanych w 2016 r. na obszarze województwa, to koncerty. W ogólnej liczbie imprez masowych, koncerty stanowiły w analizowanym roku 15,5%, przy czym w skali roku odsetek zwiększył się o 4,7 p. proc. Poza koncertami w grupie



wydarzeń o charakterze artystyczno-rozrywkowym, choć w mniejszym stopniu, popularne były także: wydarzenia z grupy inne imprezy artystyczno-rozrywkowe (21,7% wszystkich imprez artystyczno-rozrywkowych w województwie), kabarety (7,0%), festiwale (6,4%), a także przedstawienia i spektakle oraz imprezy łączone (odsetek w każdej z wymienionych grup na poziomie 3,2%).

Do imprez masowych artystyczno-rozrywkowych nie zaliczamy dyskotek.

Ostatnią, najmniej liczną grupę imprez masowych w województwie w 2016 r. stanowiły **imprezy interdyscyplinarne**. W analizowanym roku zorganizowano 5 wydarzeń tego rodzaju, tj. tyle samo ile w roku poprzednim, ale o 7 mniej niż w 2013 r. Imprezy te zorganizowane zostały w powiatach grudziądzkim (3) i nakielskim (2).

Pod pojęciem imprezy interdyscyplinarnej należy rozumieć imprezę artystyczno-rozrywkową odbywającą się łącznie z imprezą sportową.

Na terenie otwartym odbyły się 4 tego typu wydarzenia. Imprezy interdyscyplinarne w województwie stanowiły w 2016 r. 4,7% tego typu imprez w kraju.

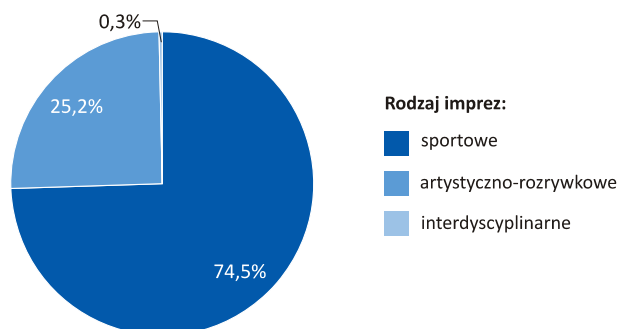
Uczestnicy imprez masowych

Wszystkie imprezy masowe zorganizowane w województwie kujawsko-pomorskim w 2016 r. zgromadziły **1,6 mln uczestników**, tj. o 16,4% mniej niż przed rokiem, ale o 79,8% więcej w porównaniu z 2011 r. Osoby uczestniczące w imprezach masowych w województwie stanowiły 6,5% ogólnej liczby uczestników tego typu imprez w kraju, co uplasowało województwo na siódmej lokacie spośród wszystkich województw.

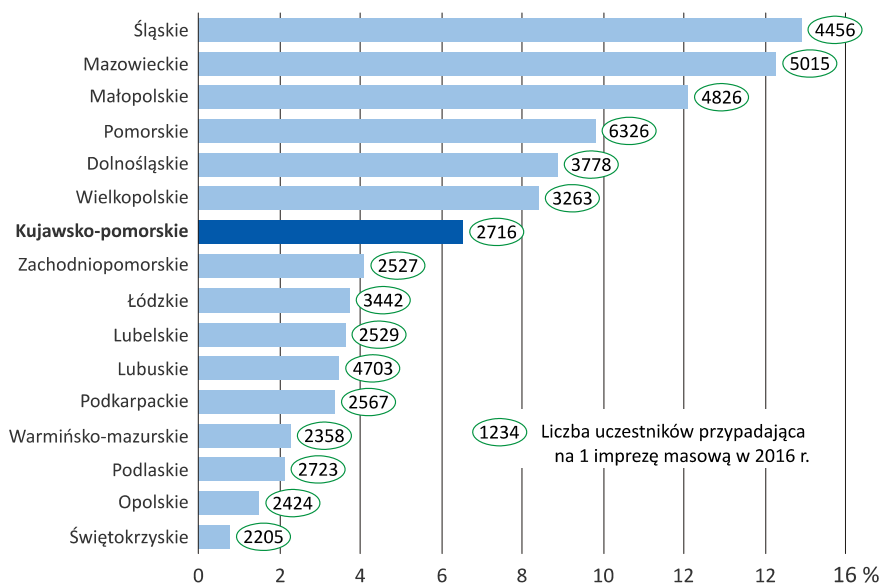
Najliczniej uczestniczono w imprezach masowych o charakterze sportowym. Tego rodzaju wydarzenia w województwie zgromadziły w 2016 r. 1,2 mln osób (8,7% uczestników wszystkich tego typu imprez w kraju), co w połączeniu z uczestnikami imprez interdyscyplinarnych, które skupiają uczestników imprez sportowych z artystyczno-rozrywkowymi, stanowiło niemal $\frac{3}{4}$ wszystkich uczestników imprez masowych w Kujawsko-Pomorskiem. Odsetek osób biorących udział w imprezach masowych sportowych w ogólnej liczbie uczestników imprez masowych w województwie w 2016 r. (74,5%; w kraju 56,1%) zmalał w skali roku o 6,0 p. proc. Jednak jego poziom w analizowanym roku na tle pozostałych województw, podobnie jak przed rokiem i w ostatnich latach, plasował Kujawsko-Pomorskie na czołowej lokacie. W samych tylko imprezach artystyczno-rozrywkowych uczestniczyło w województwie 400,8 tys. osób, tj. 3,8% wszystkich uczestników tego typu imprez w kraju. Powyższe dane potwierdzają wyróżniające znaczenie województwa kujawsko-pomorskiego pod względem zarówno liczby imprez masowych sportowych, jak i odsetka uczestników tego rodzaju wydarzeń w ogólnej liczbie uczestników imprez masowych na tle kraju.

Przez liczbę uczestników należy rozumieć liczbę udostępnionych przez organizatora miejsc dla osób, które mogą być obecne na imprezie masowej (deklarowana przez organizatora liczba uczestników).

STRUKTURA UCZESTNIKÓW IMPREZ MASOWYCH WEDŁUG RODZAJÓW IMPREZ W 2016 R.



W 2016 r. średnio **na 1 imprezę masową** w województwie kujawsko-pomorskim przypadało **2,7 tys. uczestników** (przed rokiem 2,8 tys.; w kraju przeciętnie 3,8 tys. osób). Plasowało to województwo na dziesiątej pozycji wśród wszystkich województw w kraju. Wyniki analizy danych pokazują, że województwo kujawsko-pomorskie wyróżnia się pod względem liczby organizowanych imprez masowych na tle pozostałych województw, przy mniejszym udziale uczestników w odniesieniu do średniej krajowej.


STRUKTURA UCZESTNIKÓW IMPREZ MASOWYCH ORAZ LICZBA UCZESTNIKÓW PRZYPADAJĄCA NA 1 IMPREZĘ MASOWĄ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2016 R.


Większość uczestników (81,5%) brała udział w imprezach masowych, w których wymagana była opłata za wstęp. Na taką sytuację wpłynęły imprezy masowe sportowe, w których opłat za udział dokonało 98,2% wszystkich uczestników. W przypadku imprez artystyczno-rozrywkowych przewagę stanowili uczestnicy imprez ze wstępem wolnym (67,1% ogółu uczestników tego rodzaju wydarzeń). Wstęp wolny dla uczestników zapewniony został we wszystkich zorganizowanych w Kujawsko-Pomorskiem w 2016 r. imprezach interdyscyplinarnych.

Autor opracowania: Magdalena Miśko, tel. 52 3669301

Redakcja merytoryczna, techniczna, skład i grafika komputerowa: Michał Cabański, Jacek Pruski

– Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych – pod kierunkiem Małgorzaty Rybak

Informatorium: e-mail InformatoriumUSB DG@stat.gov.pl, tel. 52 3669400